

Tikriausiai esate girdėję apie telefoninius sukčius. Galbūt ir Jūsų aplinkoje buvo tokių atvejų, kai nuo jų nukentėjo Jūsų pažįstami. Dažniausiai nukentėję žmonės neturėjo informacijos kaip atpažinti telefoninius sukčius ir ką daryti tokiais atvejais.

„Buvau apie sukčius girdėjęs anksčiau, bet galvojau, kad tai atsitinka kitiems, bet tik ne man“ – kartą prisipažino nukentėjęs pilietis.

Vilniaus apskrities
vyriausiojo policijos komisariato
Vilniaus miesto
ketvirtasis policijos komisariatas

perspėja

NETIKĖKITE TELEFONINIAIS SUKČIAIS IR APSIMETĖLIAIS!

Informacija parengta pagal
Policijos departamento prie
VRM interneto svetainės
www.policija.lt rubriką
„Patarimai“ ir Vilniaus
apskrities vyriausiojo policijos
komisariato Vilniaus miesto
ketvirtojo policijos
komisariato
policijos pareigūnų darbo

Policija pataria, kaip reikia elgtis sulaukus netikėto apgavikų skambučio:

1. Sulaukus netikėto apgavikų skambučio, padėkite ragelį ir BŪTINAI paskambinkite ir praneškite apie tai policijai 112.

2. Sulaukus pakartotino skambučio:
- Nekelkite ragelio.
  - Jei pakėlėte ragelį ir supratote, kad skambina tie patys žmonės, vėl padėkite ragelį.

3. Dėl savo ramybės, paskambinkite savo artimajam ir įsitikinkite, ar tikrai reikalinga Jūsų pagalba. Jeigu artimasis nekelia ragelio ar nors kiek abejojate skambinusiojo pasakojimu – paskambinkite ir praneškite apie tai policijai 112.

4. Galite paskambinti patys į tą įstaigą, kurios darbuotoju buvo prisistatęs skambintojas.

5. Visi gauti pranešimai yra registruojami, įvykiai yra gretinami, siejami pagal gauto pranešimo informaciją, pateiktus požymius. Todėl, pranešę policijai apie įvykį, galite padėti efektyviau ir greičiau išaiškinti telefoninius sukčius.

KAIP ATPAŽINTI TELEFONINĮ SUKČIŲ?

Sukčiavimo būdų pavyzdžiai:

„Alio, Mama? Patekau į eismo įvykį“

„Alio, Mama? Sužalojau žmogų“

Paskambinęs apgavikas prisistato artimu giminaičiu ar net Jūsų vaiku ir praneša, kad pateko į eismo įvykį arba sužalojo žmogų. Naudodamasis netikėtumu ir Jūsų susijaudinimu, sukčius paprašo skubiai jam pervesti reikalingą pinigų sumą ar atiduoti žmogui, kuris atvyks jų pasiimti. Jei paskambinęs asmuo prisistato policijos pareigūnu ir pareikalauja pinigų už neva padarytą eismo įvykį, netikėkite, nedelsdami apie tai informuokite policiją, tai – sukčius.

Svarbu! Policija niekada nesprensdžia iškilusių piniginių problemų tarp nukentėjusiojo ar pažeidėjo (įtariamojo).

Sukčiavimo būdų pavyzdžiai:

„Žalos atlyginimas už neva padarytą nusikaltimą“

Dažniausiai nusikaltėliai paskambina telefonu ir meluoja, jog yra nukentėję dėl Jūsų artimo kaltės ir reikalauja kompensacijos, žada dėl neva patirtų nuostolių nesikreipti į policiją ar teismą. Sukčiai gali apsimesti teisėsaugos pareigūnais ir prašyti kyšio, žadėdami padėti išvengti atsakomybės už menamą nusikaltimą. Jeigu paskambinęs asmuo prisistato policijos pareigūnu ir žada „sutvarkyti“ reikalus už atlygį už neva padarytą nusikaltimą, netikėkite, nedelsdami apie tai informuokite policiją, tai – sukčius.

Svarbu! Policija niekada nesprenžia iškilusių piniginių problemų tarp nukentėjusiojo ar pažeidėjo (įtariamojo).

„Duomenų patikslinimas elektroninėje erdvėje“

Apgavikai paskambina ir prisistato policijos tyrėjais, FNTT pareigūnais ar kitais valstybės tarnautojais net realiai egzistuojančia kurio nors pareigūno pavarde. Pokalbio pradžioje pasistengia sudominti pašnekovą, pavyzdžiui, paklausia „Ar Jūs buvote kada nors pametęs asmens dokumentą“ arba „Šiuo metu vyksta sukčiavimai elektroninėje erdvėje ir yra duomenų, kad Jūsų sąskaita naudojama, ar Jūs atliekate šiuo metu kokias nors operacijas?“ ir pan. Kiekvienas žmogus jautriai reaguoja, jeigu tai yra susiję su juo asmeniškai, todėl dažniausiai suklusta užklupti netikėto skambučio. Vėliau nusikaltėliai siūlosi padėti, sukuria situaciją, kad neva reikalingi prisijungimo prie elektroninės bankininkystės kodai „sąskaitai apsaugoti“, „užblokuoti duomenis“ ir vėliau „suteikti naujus prisijungimo kodus“.

Svarbu! Telefonu banko darbuotojas ar kitas pareigūnas nereikalauja pasakyti asmens duomenų ir prisijungimo kodų elektroninėje bankininkystėje.

„EURO keitimas“

Tikėtina, kad atsiras „geradarių“, kurie Jums gali prisistatyti banko atstovais, socialiniais darbuotojais, pareigūnais ir pan. bei siūlyti keisti pinigus į eurus. Sukčiai gali prisistatyti tiek telefonu, tiek ir atvykti į namus. Jums bus pasakojami patys įvairiausi pramanai – nuo „išskirtinių, specialių siūlymų“ seneliams iškeisti litus į eurus pačiu palankiausiu kursu, iki pagąsdinimo, kad neužregistravus namie turimų banknotų jie apskritai nebus keičiami. Visais atvejais, sukčiams svarbu pamatyti kur namuose saugomi pinigai ar paimti juos į savo rankas dangstantis išgalvotomis priežastimis.

Svarbu! Jokia institucija nesiteirauja apie turimų pinigų kiekį, sąskaitos numerius, elektroninės bankininkystės duomenis, banko kortelių PIN kodus ir pan., gyventojų namuose jokios institucijos neatliks jokių finansinių veiksmų.

Svarbu! Litai į eurus bus nemokamai keičiami tik Lietuvos banko kasose Vilniuje ir Kaune (neribotą laiką), komercinių bankų skyriuose (pusmetį po euro įvedimo – visuose skyriuose, po to dar pusmetį – atskiruose bankų padaliniuose pagal nustatytą sąrašą) ir Lietuvos pašto skyriuose (60 kalendorinių dienų po euro įvedimo). Dėl euro įvedimo banko sąskaitų numeriai nesikeis, o sąskaitoje esantys litai į eurus bus keičiami automatiškai – naujos sąskaitos atsidaryti nereikės.

Sukčiavimo būdų pavyzdžiai:

„Dosnus darbdavys“

Padažnėjo sukčiavimo atvejų, kai gyventojai į nusikaltėlių pinkles patenka norėdami susirasti darbą. Sukčiai taikosi į tuos, kurie spaudoje ar interneto svetainėse pasiskelbia ieškantys bet kokio darbo. Dažnai telefonu paskambinęs asmuo teiraujasi, ar skelbimų autorius sutiktų padirbėti, pavyzdžiui, jo vaiko aukle ir, neragindamas skubėti, leidžia pagalvoti, apsvarstyti pasiūlymą. Pats pažada paskambinti po kelių dienų. Žmogus, ieškantis darbo, sutinka. Sukčius pasako pasirengęs tuoj pat sumokėti dalį atlyginimo, todėl paprašo banko sąskaitos ir elektroninės bankininkystės duomenų. Jei žmogus tai atskleidžia, nusikaltėlis, pasinaudojęs šiais duomenimis, žaibiškai ištuština sąskaitą arba paima greituosius kreditus.

Svarbu! Tikras darbdavys telefonu niekuomet nepaprašys asmeninės sąskaitos ir nesisiūlys tuoj pat pervesti avansą į Jūsų sąskaitą.

„Padėsime susigrąžinti prarastus indėlius“

Atsiranda tokių sukčiautojų, kurie prisistato banko darbuotojais ir asmenims už tam tikrą mokestį siūlo padėti susigrąžinti prarastus indėlius, pavyzdžiui už 10 procentų sumos (gali tartis ir dėl kitokio atlygio) pasiūlo sutvarkyti dokumentus dėl prarastų indėlių susigrąžinimo. Surašomi tam tikri dokumentai, paimamas neva užmokestis, bei asmuo dingsta iš akiračio. Todėl **neskubėkite įsileisti į savo patalpas žmonių, kurių nepažįstate**. Atminkite, kad įeiti į privačias patalpas be savininko sutikimo draudžiama. Be to, kiekvienos tarnybos darbuotojai turėtų turėti uniformą ir/ar darbo pažymėjimą.

Svarbu! Jeigu tik suabejojote, tarnybų darbuotojams pasiūlykite atvykti vėliau, kai namie būsite ne vieni. Jeigu jau įsileidote nepažįstamąjį, nepalikite jo vieno patalpoje (įtarimą jums turėtų sukelti situacija, jeigu asmuo paprašo atnešti vandens atsigerti ar paprašo iškeisti pinigų iš pan.). **Nepilnamečiams patartina nieko neįsileisti.** Jei gyvenate vieni, pasikvieskite kaimyną, giminaitį.

Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Vilniaus miesto ketvirtasis policijos komisariatas
Gerovės g. 29, LT-11220 Vilnius
Tel. Nr. (8 5) 271 6404
mob. Tel. Nr. (8 698) 52 382
faks. (8 5) 271 6437
el. paštas: vilniaus4pk.bud@policija.lt

Interneto svetainės adresas:
www.vilnius.policija.lt
<http://vilnius.policija.lt/4pk>